

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-05982
Otsuse kuupäev 07.10.2024
Komisjoni koosseis Kai Amos

Tarbija
Kaupleja Levikom Eesti OÜ (12678473)

Tarbija nõue Kohustuste puudumise tuvastamine

Resolutsioon:

1. Tarbija avaldus rahuldada. Tuvastada, et Levikom Eesti OÜ-l ei tekkinud alates 5.juunist 2022 tarbija suhtes lepingu täitmise nõuet, sh õigust nõuda tasu seadmete rendi eest.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ärakirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija sõlmis kauplejaga 11.02.2022 internetiteenuse ja selleks vajalike seadmete kasutamiseks kliendilepingu nr 202200004 ja tootelepingu nr 202200004. Kaupleja teatas 01.06.2023 kõigile klientidele, sh tarbijale, et seoses tegevuse ümberkujundamisega loeb ta liitumislepingu alates 05.06.2022 lõppenuks, tarbijale hakkab alates 05.06.2022 teenust osutama Rednet OÜ. Tarbija sai aru, et kaupleja lõpetab ühepoolset lepingu, kauplejal pretensioone ei ole ja tarbija viiakse üle Rednet OÜ kliendiks. Tarbija sai kauplejalt 21.11.2023 nõude tasuda seadmete eest renti summas 69,28 eurot. Tarbija ei nõustu tagantjärele esitatud seadmete renditasu nõudega. Tarbija ei ole kasutanud kaupleja ruuterit ning oli nõus selle tagastama, kaupleja lubas tulla I kvartali jooksul seadmetele järgi, kuid ei teinud seda. Kaupleja soovis, et tarbija esitaks Redneti seadmete paigalduse akti. Peale akti saamist ei ole kaupleja kinnitanud tarbija suhtes nõuete puudumist.

Tarbija palub tuvastada, et tal puudub kaupleja ees alates 05.06.2022 kohustus tasuda seadmete renti.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vaidles tarbija nõudele vastu ja palus jätta see rahuldamata. Kaupleja ei saa tarbija nõudest aru. Kaupleja arvates jõudsid pooled 06.12.2023 kompromissile, kus tarbija nõustus, et seade on kaupleja oma ning nõustus selle 25 euroga välja ostma. Kaupleja paakkus kompromissis ka renditasude tühistamist. Kaupleja selgitas, et ta ei nõua renti seadmete eest mida ei kasutata. Kui Rednet paigaldas oma seadmed, siis saab tarbija esitada vastava akti, mille saamise järgselt vaatab kaupleja arved üle.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga, leidis, et tarbija nõue kuulub rahuldamisele.

Tarbijakaitseseaduse (TKS) § 40 lg 3 kohaselt lahendab komisjon tarbija ja kaupleja vahelisest lepingust tulenevaid vaidlusi. Komisjon tuvastas, et vaidlus tuleneb poolte vahel sõlmitud lepingust. Võlaõigusseaduse (VÕS) § 8 lg 2 järgi on leping lepingupooltele täitmiseks kohustuslik. VÕS § 76 lg 1 kohaselt tuleb kohustus täita vastavalt lepingule või seadusele. Kohustuse rikkumise korral võib kohaldada VÕS § 101 sätestatud õiguskaitsevahendid, mille lg 1 p 1 järgi on võlausaldajal muu hulgas õigus nõuda võlgnikult kohustuse täitmist. Kohustuse täitmise nõude eeldusi täpsustab VÕS § 108.

Pooled vaidlevad selle üle, et kas tarbijal on pärast 05.06.2022 teenuse osutamise lõpetamist st kaupleja ees kohustus tasuda lepingu alusel rendile antud seadmete eest.

Tarbijaga sõlmitud lepingule kohaldatakse elektroonilise side seadust (ESS). ESS 91 lg 3 järgi kohaldatakse eriseadusega reguleerimata küsimustes sellele lepingule võlaõigusseaduse sätteid.

ESS §-s 100 reguleerib sideteenuse lepingu ülesütlemise aluseid, § 100 lg 2 kohaselt on sideettevõtjal õigus leping ilma eelneva etteteatamiseta üles öelda vaid juhul, kui sideteenuse osutamist on piiratud ESS § 98 lg 1 punktide 1–3 ja 5 alusel ning piiramise alus ei ole ära langenud ühe kuu jooksul piirangu rakendamise aluse tekkimise päevast arvates. Nendeks alusteks on juhud, kui tarbija on lepingut rikkunud ja kui kaupleja on andnud rikkumise kõrvaldamiseks tähtaja ja kui tarbija ei ole rikkumist kõrvaldanud.

ESS § 99 reguleerib sideettevõtja poolt ühepoolset sideteenuse lepingu tingimuste muutmise õigust, lg 1 järgi on see sideettevõtjale lubatud, kui muutmise vajadus tuleneb õigusaktide muutmistest või kui pärast sideteenuse lepingu sõlmimist muutuvad lepingu sõlmimise aluseks olnud asjaolud ja sellega kaasneb sideettevõtjal lepingu täitmise kulude oluline suurenemine; lg 2.1 kohaselt ei või sideettevõtja muuta tähtajalise kohustusega sideteenuse lepingu tasu ja sideteenuse põhiomadusi ühepoolset tarbija kahjuks sidusustähtaja jooksul, välja arvatud juhul, kui muudatus on tingitud õigusakti muutmistest või valitsusasutuse otsusest; lg 3 kohaselt tuleb lepingu muutmise kavatsusest teavitada vähemalt üks kuu ette teatega, mis on pealkirjastatud „Lepingu muutmine” ning teates tuleb märkida muudetavad tingimused, lõppkasutaja õigus muudatustega mittenõustumise korral leping lisakuludeta üles öelda ühe kuu jooksul pärast vastava teate saamist ning tingimuste muutmise põhjus ja õiguslik alus.

Antud juhul lõpetas kaupleja 01.06.2022 teatega ühepoolset alates 05.06.2022 lepingu. Kaupleja tegevus ei olnud vastavuses ESS § 99 ja § 100 sätetega.

Kaupleja selgitustel sõlmisid pooled 06.12.2023 kompromissi, milline pidanuks vaidluse lahendama. Komisjonile esitatud poolte kirjavahetusest see nii ei nähtu. Tarbija kinnitusel ta kaupleja seadet ei kasutanud, ta kasutas Rednet OÜ poolt 28.06.2022 koostatud paigalduse akti alusel Rednet OÜ seadet. Kauplejaga seadmete renditasude osas peetud kirjavahetuses teatas tarbija 06.12.2023, et on nõus kaupleja seadme 25 eurot eest välja ostma ja et kaupleja peab ise seadmele järele tulema. Kaupleja lubas osad rendiarved tühistada. Kaupleja teatas 23.01.2024 tarbijale, et teatab tulekust piisav aeg ette ning et tarbijal on võlg 98,18 eurot. Kaupleja seadmele järele ei läinud ega tühistanud ka rendiarveid. Poolte käitumisest ilmneb, et pooled ei leppinud 06.12.2023 siduvalt kokku lahkarmuse lahenduses kokku.

Komisjon kontrollis, kas kauplejal oli õigus nõuda tarbijalt pärast teenuse osutamise lõpetamist seadmete eest renti. Komisjon tugineb antud vaidluse asjaolude hindamisel kohtupraktikale.

Harju Maakohus leidis 05.04.2024 tsiviilasjas nr 2-24-1833 tehtud jõustunud kohtuotsuses, et kaupleja ei saanud 01.06.2022 teatega lõpetada tarbijaga lepingut, kuna see oli vastuolus ESS § 100 sätestatud lepingu ülesütlemise alustega, tarbija ei olnud lepingut rikkunud ja vastav teade saadeti kõikidele klientidele, mitte üksnes tarbijale, st tegemist oli masskirjaga. Ka ei saanud see teade olla lepingu ühepoolseks muutmise teade, kauplejal puudus selleks ESS § 99 lg 1 kohaselt alus. Kohus tuvastas, et pärast lepingu üleandmist, lõppes ka kauplejal õigus nõuda lepingu täitmist, kuna kaupleja ei osutanud alates 05.06.2022 enam teenust ja kuna kaupleja teate kohaselt andis ta lepingust tulenevad kohustused ja õigused üle teisele isikule. Sellise sisuga teate saamisel oleks iga samas olukorras heas usus tegutsev mõistlik isik aru saanud, et tema jaoks muutub vaid teenuse pakkuja ja lepingust tekkinud kohustused tuleb edaspidi täita uuele võlausaldajale. Kohus leidis, et pärast lepingu üleandmist, lõppes ka kaupleja õigus nõuda lepingu täitmist. Kohus märkis, et kaupleja ei ole toiminud oma õiguste teostamisel heas usus. Kaupleja käitus vastuoluliselt, kui saatis 01.06.2022 klientidele teate, millest võis jääda mulje, et lepingust tekkinud kohustused ja õigused antakse teisele isikule üle ega esitanud enam ka ühtegi arvet, s.t ei pannud oma nõudeid maksma mõistliku aja jooksul. Kaupleja on käitunud vastuolus hea usu põhimõttega. Kohus jättis sellel põhjusel kaupleja hagi tarbijalt renditasu sissenõudmise kohta rahuldamata.

Kaupleja ei ole kogumis tõendanud, et tal oli tarbijaga sõlmitud lepingu alusel ka alates 05.06.2022 õigus nõuda tarbijalt seadmete eest renti. Tarbija nõue on põhjendatud ja kuulub rahuldamisele.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohusse.

Kai Amos

/allkirjastatud digitaalselt/